

Scheepswerf Zorg en Vlijt, een verhaal met een geschiedenis

Het verhaal van Scheepswerf Zorg en Vlijt in Maassluis is doorregen met historie, anekdotes en visie en begint in 1869, wanneer Hendrik de Haas verhuist van Wateringen naar Maassluis.

Donkere wolken pakken zich samen boven Maassluis. Met een beetje fantasie, waan ik mezelf in 1869. De Grote Kerk torent groots en streng boven de Werf uit. De klinkers zijn vast nog uit die tijd en het ziet er net zo donker uit als wat ik me voorstel bij de 19^e eeuw. Maar schijn bedriegt, we worden allerhartelijkst ontvangen door Frank Baart, die ons meteen een rondleiding geeft over de Oude Werf, zoals hij liefkozend het project noemt. Frank Baart heeft een passie voor alles wat met zee, water en boten te maken heeft en heeft eind 2014 de Stichting Zorg en Vlijt in samenwerking met Scheepswerf De Haas in het leven geroepen. Een stichting die mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een kans gaat geven weer aan het arbeidsproces deel te nemen. Een saillant detail is dat Frank en zijn charmante echtgenote Hetty pas vier jaar in Maassluis wonen. Daarvoor hebben ze twintig jaar in het buitenland gewoond en kenden ze Maassluis nauwelijks. Nu vier jaar later staat het echtpaar midden in het Maassluisse leven.

Maar eerst terug naar einde 19^e eeuw.....

Scheepswerf De Haas

Op 8 maart 1879, ruim 136 jaar geleden, begon Hendrik de Haas voor zichzelf te werken op het Schanseiland en richtte de werf op met de naam Zorg en Vlijt. Hendrik stond toen al bekend als een goed vakman en werkte tot die tijd bij de werf van Willem Firet. De werkzaamheden waren destijds nog gericht op de visserij, maar groeide gestaag en breidde zich langzaam uit onder het toezien van het geslacht De Haas.

Kleinzoon Henk de Haas loodste het bedrijf door de crisisjaren van de jaren '30, maar ook door de Tweede Wereldoorlog heen. Na de oorlog stond iedereen in de startblokken om de enorme chaos die de bezetter had achtergelaten weer te herstellen en een nieuwe toekomst op te bouwen. Het bedrijf zat in zijn bloed en hij vertelde vaak over zijn jeugd bij de werf: "Bij mijn vader, grootvader, tantes en ook gepensioneerde werknemers hing ik al als kleine jongen aan de lippen als ze vertelden over Maassluis, haar visserij, en hiervan natuurlijk niet los te denken, de werf."

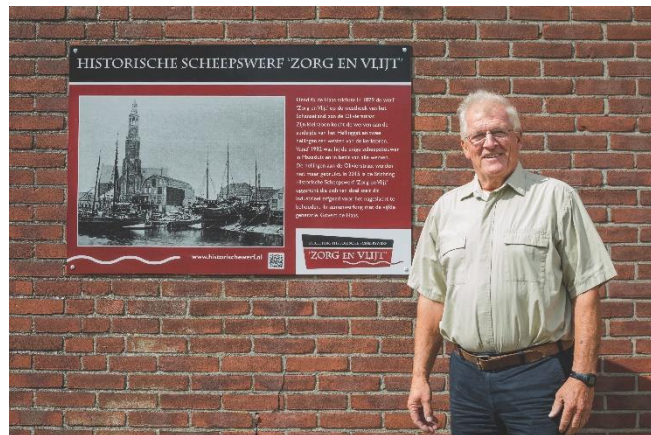
In 1963 overleed Henk de Haas en zette Piet de Haas het werk van zijn voorvaderen voort. Van jongs af aan was hij al met de werf 'getrouwd'. Als klein jongentje was hij bezig revolutionaire ontwerpen te tekenen. In 1986 werd het bedrijf overgenomen door de vijfde (en huidige) generatie, Govert de Haas. Onder de naam '*De Haas Maassluis bv*' heeft hij het bedrijf verder gemoderniseerd en tot bloei gebracht.

Historische scheepswerf Zorg en Vlijt

Ondertussen is Frank Baart een actief inwoner van Maassluis geworden. Omdat hij een nautische achtergrond heeft, verwondert hij zich over het feit dat Maassluis geen eigen passantensteiger heeft. Maassluis zou toch immers ook bekend moeten staan als een 'dorp van de zee', dankzij de boeken van hun eigen schrijver Maarten 't Hart. Frank is verwonderd over het feit dat Maassluis niet eens genoemd wordt in onder andere de Deltagids (*een naslagwerk voor de watersporters - red*). Enthousiast als Frank Baart is, wordt hij als consultant betrokken bij het project 'passantenhaven', dat uitgroeit tot een succes.

De eerste passantensteiger werd op 18 juli 2015 feestelijk in gebruik genomen door circa dertig schepen met ruim honderd opvarenden van de Koninklijke Roei- en Zeilvereniging De Maas (opgericht in 1851). De festiviteiten werden gecombineerd met de officiële onthulling en plaatsing van het naambord 'Zorg en Vlijt' bij de ingang van de historische werf. Met de plaatsing van het bord is de beoogde samenwerking tussen De Haas BV en de Stichting Historische werf Zorg en Vlijt een feit.

Het idee de oude werf in Maassluis weer tot leven te brengen kreeg Frank Baart bij een bezoek aan de historische Werf De Hoop in Schiedam. De werfwerkzaamheden werden daar uitgevoerd door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in een werk/leer project vanuit het ASVZ (een organisatie voor zorg- en dienstverlening).

Frank Baart bij het naambord 'Zorg en Vlijt'

Foto: Joyce Huis

Wanneer op 1 december 2014 de Stichting met de naam Zorg en Vlijt werd opgericht, is Govert de Haas verrast, positief en niet onbelangrijk 'overstag'. Hij is verheugd dat de naam *Zorg en Vlijt*, ooit door zijn voorvader Hendrik De Haas aan de werf gegeven, weer een nieuw leven krijgt. De naam is immers perfect gekozen. Enerzijds verwijst het naar de eerste eigenaar van de werf en diens bedrijf Zorg en Vlijt (1879), anderzijds staat Zorg en Vlijt voor de sociale functie die de historische werf zal gaan krijgen (2015).

Dus vanaf 1 december 2014 herleeft de naam 'Zorg en Vlijt'. De stichting heeft tot doel om op de plek waar 8 maart 1879 Henk de Haas zijn scheepmakerij begon (westhoek Schanseiland, Olivierstraat) historische werfactiviteiten weer tot leven te brengen. De werfactiviteiten zullen, onder het toezien van professionele en deskundige begeleiders en diverse vrijwilligers, uitgevoerd gaan worden door mensen die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Scheepswerf De Haas faciliteert met het terrein van de oude werf en zal als klankbord op de achtergrond fungeren.

De Oude Werf Foto: Joyce Huis

Frank Baart zit boordevol energie en ideeën. De omgevingsvergunning voor een nieuwe werfhal is ondertussen bij de gemeente aangevraagd en verwacht wordt dat deze spoedig zal worden afgegeven, waarna de werkzaamheden kunnen beginnen. De medewerkers zullen ingezet worden om de werf nieuw leven in te blazen, om mee te werken aan de nieuw te bouwen hal en verder bij alles wat nodig is om de werf tot een succes te maken. In het werk/leerproject (dagbesteding) zal plaats worden geboden aan maximaal twintig mensen. Wanneer alles meezit zal de hal

halverwege volgend jaar in gebruik genomen worden. Naast de werfactiviteiten gaat de Stichting nautische opleidingen organiseren en een bezoekers- en museaal documentatiecentrum oprichten.

Op pad met een Nieuwe Oude Trekschuit

Een ander idee uit de koker van Frank Baart staat in nauw verband met de historische werf en dus de bouw van historische schepen, namelijk het opnieuw bouwen van historische trekschuiten. Ook hier komt de passie voor historie en nautiek weer volledig tot bloei. Vanuit Maassluis vertrokken eeuwenlang de trekschuiten naar Schipluiden en Delft. Dit was de snelste manier van reizen. Een reis per trekschuit was gerieflijker dan per koets over de toen zo slechte wegen. Een trekschuit was een platbodem van ongeveer elf meter lang en twee meter breed. De schipper stond op het achterdek aan het roer. Het vaartuig had een mast, waaraan een jaaglijn, een touw van circa zeventig meter verbonden was. Met behulp van deze lijn werd de schuit voortgetrokken door een paard dat naast de vaart over het zogenaamde jaagpad liep. Op het paard zat de 'jager'. Was het in die tijd pure noodzaak en niet altijd even prettig, nu zal de schuit worden ingezet voor feesten en partijen en uiteraard als toeristische attractie langs de vaart van Maassluis tot Delft. Maassluis wordt met dit stuk cultureel erfgoed opnieuw op de kaart gezet.

Contact

Maassluis is een stichting rijker, met hart voor de historie, de gemeenschap en de scheepvaart. Heeft u een historische boot, die in aanmerking komt voor onderhoud en/of reparatie of heeft u interesse in één van de vele andere werkzaamheden of initiatieven van de Stichting, neemt u dan contact op met de historische scheepswerf 'Zorg en Vlijt'.

Voor inlichtingen of meer informatie kunt u de website bezoeken: www.historischewerf.nl

Het Schanseiland Toen en Nu

Tekst:
Yolande

Kleinjan